

הַנְּעָרָה מִן הַלְּאָגָר

תמליל ולחן – משה העליון. תרגום מלאדינו דר' אבנר פרץ.

לְנִינָה אַחֲזֹתִי, שְׁאוֹתָה חֵיוֹת הוֹבִילוּ
וּבְהִיגְעָה לְלֶאגֶר אֶל הַכְּבִשָׁן הַטִּילוּ.

הַבַּת יִפֶּת הַתְּאֵר, מְשׁוֹשׁ לֵב לְהוֹרִיָּה-
כָּל טוֹב לָהּ הֶעֱנִיקוּ, פְּנִיקוּהָ מִנְּעוּרֶיהָ.
בְּמִשֵּׁי הַלְּבִישׁוּהָ, בְּעֵדֵי-פִז קִשְׁטוּהָ,
מִנְּעוּ מִמֶּנָּה סֶבֶל, מִכָּאֵב וְדוֹי מִלְטוּהָ.
שְׁפַעַת זֶהֱב-תִלְתְּלִיָּה עַל שְׁכָם מִתְגַּלְגֶּלֶת,
בְּתוֹךְ אֲמַבֵּט מִי בְשָׁם, גּוֹפָה הֵיְתָה טוֹבֶלֶת.
יָדָה הַמְּעַדְדָנָת, בְּמִים לֹא הִרְטִיבָה,
תְּמִיד אוֹחֲזָת סֶפֶר, עַד מָה לְרַקֵּם הֵיטִיבָה.
עִם חֵבֶר רְעוֹתֶיהָ, בְּטַבַּע מְשׁוֹטְטָת,
בְּנִיר וְכָרִי דָשָׂא זֵרִי פְּרָחִים לוֹקְטָת.

עַד יוֹם בָּא וְהִנָּאצִים מִנִּי קָנָה תִלְשׁוּהָ,
וַיַּחַד עִם הוֹרִיָּה לְלֶאגֶר הוֹבִילוּהָ.
שֵׁשׁ יִמְמוֹת, בְּלִי הֶרֶף, בְּאַפְלָה מִחֻלְטָת,
סְגוּרִים בְּקֶרוֹן רִכְבָּת שְׁבָלִי לְחַדֵּל שׁוֹעֶטָת.
צְפוּפִים, שְׁמוֹנִים וּמַעֲלָה, אִישׁ וְאִשָּׁה וְנֶעֱר,
סוֹבְלִים שָׁם כְּמוֹ כָּלֵב, דּוֹי מִכְּאוֹבוֹת וְצֶעֱר.
כְּשֶׁאֵל קֶצֶה הַגִּיעָה הַדְּרֹךְ הַמְּמַשְׁכָּת,
וְהַצְעִירִים בְּרָגֶל אֲזֵנָם נִצְטוּוּ לְלַכָּת,
עֲזָבָה הִיא אֶת הוֹרִיָּה, מִבְּלִי פְּרִידָה צוֹעֶדָת,
חֲשֻׁבָה כִּי רַק לְפָרֶק קֶצֶר צָר מֵהֶם נִפְרָדָת.

אֵךְ עֵת אֶל בִּירְקָנָאוּ, גִּיא-הִרִיגָה, הַגִּיעָה,
נַחַת גּוֹרֵל בֶּן רְגַע וְזִיו אֲשֶׁרָה הַפְּקִיעַ.
בְּלִי דַעַת מֵהַ קוֹרָה לָהּ, לְאַלְמֵי מִקְלַחַת
בְּעִירוּמָה מוֹבֶלֶת, אֶל הַחֲטוּי נִלְקַחַת.
אֶת שְׁעָרָה גִלְחוּ שָׁם, מִבְּגָד הַפְּשִׁיטוּהָ
לְבַד מִנְּעֻלִים וּלְבוּשׁ פְּסִים מְהוּהָ.
צְלִיפּוֹת שׁוֹט שָׁם יִפְלִיאוּ עַל פְּנֵי גֹוֶה לְזָרַע,
שְׁמָה מַעֲכָשׁוּ הִנְהוּ מִסֶּפֶר שְׁעַל הַזְּרוּעַ.

האם ערה הנה? או שפּמא היא חולמת?
יסובבה פחד, ונשמתה נדהמת.
מראה גדרות התיל, כלבים חושפי שנים,
עם קלגסים ונשק, עמדה ומגפים,
כל אלה לה הבהירו: כבר לא שלה חייה,
נפץ סביבה החלד ואסירה הנה.
על הדרגש שלש הן, הנה כבר רד הלילה,
לו רק היתה פה אמא! דואב לבה, הנה, וי לה!
המסכנה, לא חשה, רק אחר כך נודע לה:
ביום בואם מת אבא וגם אמה אבדה לה.
רק אז קלטה מה פשר הריח המזויע -
סרחון בשר חרוץ - ולמה זה מבקיע
עשן שחור בלי הרף, עם ברק גצים ופיח
מארבות ארבע שם, יומם וליל מגיח.

צרפיה לקומנדו אחר עבור שבוע
ואת הבלוק החליפה בבלוק אחר קבוע.
עוד לא עלה השחר, "אאופשטון", קול נובח,
אלות מפות בלי הרף, קלגס מאיץ, צווח.
מן המטה תשלכנה, תה ולצאת החוצה.
"אפל" - המאחרת, אבוי אם לא תאוצה.
לעבודה תובלנה, נאלצות לפסע
לקצב התזמרת מבלי הניע זרוע.
עובדת היא בפרך, במעדר חופרת
נכפפת, מזדקפת, העת אינה עוברת.
ממאמץ ויגע גוה היא מעוותת,
אם רק תעז לנוח חיש האלה חובטת.
לבד מפרוסת לחם ומעט מרק דלוח
דבר לא בא אל פיה, אף לא כדי לחלוח.
שבוע בשבוע, מרזה היא והולכת,
היתה למוזלמנית, כלה היא ודועכת.
היא שהיתה מקדם, גמישה ומעדנת
כמו שלד-מת הנה, פחושה ומרקנת.
חולפים ימים, חייה הם מועקה אלמת,
לבה דואב, הנה כמה!, נפשה מה נעגמת.

אבל אף לא לרגע תרפה מהרהוריך
אודות אימי המות שבאו על הוריך.
שוכבת מדי לילה על דרגשה, פניך
בשמירתך טומנת, להם דומעות עיניך:
הה אל רחום ענני, לתחנתי הקשיבה,
אספם אל גן עדנדך וברצונך הטיבה!

עתים, על היצוע, את מצבה בוחנת,
בעתידה הוגה היא, תוהה ומעינת:
האם יגבר הסבל, ירבו אימי צלמות,
עד-כי לא תבקש עוד דבר מלבד המות?
תפצע עצמה בלח? תפגין עמדה סוררת?
תנטש הטור לפתע, או תעליב שומרת?
אזי תורה יגיע, וגם אותה יובילו
אל תוך תאי המות ולכבשן יטילו.
או שמא התוחלת לראות יום פי יפציע
שבו יחדל הסבל, וגאולה תופיע,
נחישותה תגביר בה ורצונה תקשיח
להלחם בלי הרף עד פי לשרד תצליח?
לצאת ולהושע! אל מה עוד איחלה?
אלי, אל יתמהמה יום זיו זה, אפללה.
חולמת? מהרהרת? שרויה בחזיוניך.
מה יום מחר צופן לה? נעצמות עיניך..

ושוב עולה השחר, "אאופשטהן", קול נובח,
אלות מפות בלי הרף, קלגס מאיץ, צווח;
מן המטה תשלכנה, תה ולצאת החוצה.
"אפל" - המאחרת, אבוי אם לא תאוצה.

סוף

השורות הצבעוניות הן השורות ששרים.